

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Sect. I. An sit in Deo Scientia, & qualis illa sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

CAPVT III.

De Scientia Dei.

SECTIO I.

An sit in Deo scientia, & qualis illa sit.

Nomine scientiæ hîc non intelligimus illam, quæ vulgò à Philosophis definitur cognitio rei per causas, sed in genere, perfectam, certam & claram cognitionem cuiuslibet veritatis, seu cuiuslibet rei cognoscibilis: & eo sensu de fide est in Deo esse scientiam. Hoc manifestè pluribus in locis scriptura testatur: Hester 14. *Domine, qui habes omnium scientiam: ad Rom. II. O altitudo diuitiarum sapientia, & scientiæ Dei.*

Non est hîc opus plura scripturæ vel sanctorum Patrum proferre testimonia in afferenda tam clara & perspicua veritate, cum nulli dubium sit, quin Deus maximâ & perfectissimâ intelligentiâ & scientiâ præditus sit.

Restat igitur videndum, qualis sit illa Dei scientia: quod, vt à nobis utcumque intelligatur, obseruandum est scientiam illam diuinam ab humana longè diuersam esse, vnde per prophetam dixit Deus Isaiæ 55. *Non enim cogitationes meæ, cogitationes vestræ, &c.* & S. August. lib. 2. quæst. 2. ad Simplicianum, *cum dempsero (inquit) ab humana scientia mutabilitatem, & transitus quosdam à cogitatione, &c. in cogitationem, cum hac cuncta detraxero, & reliquero solam vnitatem certâ atque inconcussa veritatis vnâ atque aternâ contemplatione cuncta collustrantis, imò non reliquero (non enim hoc habet humana scientia) sed pro viribus cogitauero; insinuat mihi utcumque scientia Dei.*

Cum autem in humana scientia tres præsertim defectus

Aut reperiantur, 1. quòd sit accidentalis, 2. quòd ab ob-
jecto suo pendeat, & à rebus ipsis hauriatur, 3. quòd varia
sit & multiplex; cùm multis rationibus, demonstrationi-
bus & argumentis constet, ac præterea pro varietate ob-
jectorum cognitorum etiam in se varietur: dicendum est
nullum horum defectuum in scientia Dei reperiri, unò
perfectiones oppositas illi inesse.

Primò enim scientia Dei non est accidentalis, sed est i-
psa Dei substantia: cùm enim (vt ex antedictis constat)
nulla in Deo compositio esse possit, nihilque in eo sit, nisi
simplicissima & perfectissima substantia; & aliunde cer-
tum sit in illo scientiam & intelligentiam reperiri; inde
sequitur scientiam & intelligentiam Dei non esse aliud
quàm ipsam Dei substantiam, vnde Synesius lib. de in-
somnia, Deo (inquit) sola ad cognoscendum natura satis
est.

Secundò scientia Dei non hauritur à rebus, quas co-
gnoscit, sed ipse Deus omnia in sese & in natura sua co-
gnoscit, vnde S. Ambros. cap. 1. tract. in symb. Licet, in-
quit, omnia caelestia & terrestria ac minima quaeque perspicit
Deus; nihil tamen extra se intelligere, sed singula in se intueri
dicitur: & S. Dionysius lib. de diuinis Nom. cap. 7. Non ex
ijs, quae sunt, inquit, ea, quae sunt addiscens, nouit diuina mens;
sed seipsa, & in seipsa secundùm eam scientiam, quae omnium est
causa, &c. non secundùm exemplar intentus singulis, sed secun-
dùm unicam causae præstantiam omnia cognoscens.

Vnde S. Thom. 3. p. q. 4. a. 6. ex eo, quòd Deus perfe-
ctè comprehendit suam essentiam, tanquam primam &
necessariam omnium rerum creatarum causam, conclu-
dit, Deum in ea sic cognita cognoscere omnes creaturas;
cùm ad perfectam comprehensionem alicuius causae re-
quiratur, vt in ea sic cognita, omnes eius effectus cognos-
cantur.

Tertiò denique scientia Dei non est multiplex, nec va-
ria aut mutabilis, sed vna & simplicissima, Deusque vnico
& simplicissimo intuitu omnia ab æterno cognoscit, & e-
odem semper ac inuariabili modo cognoscit: cùm enim
scien-

scientia Dei (vt dictum est, sit eius substantia, & illa simplex & simplicissima, ac in se omnino immutabilis, sequitur, vt & de scientia eius idem omnino dicti debeat: vnde S. Aug. lib. de Ciuit. cap. 10. explicans, quo sensu in scriptura spiritus diuinæ intelligentiæ dicatur multiplex, *Ceterum* (inquit) *dictus est in scripturis sanctis Spiritus Sapiens multiplex, eo quod multa in se habeat; sed qua habet, hæc & est & ea omnia vnus est; neque enim multa, sed vna sapientia est in qua immensi quidam sunt atque infiniti rerum intelligibilium thesauri: & Petrus Damianus Opusc. 36. cap. 7. Deo* (inquit) *nec nouum aliquid penitus accedit, nec aliquid ab eo per temporis momenta recedit; sed nec diuersis obrutibus diuersa considerat, vt, cum intendit præteritis, vacet à præsentibus vel futuris; vel rursus, cum præsentia suo futura considerat, oculos à præteritis auertat, sed vno duntaxat ac simplici præsentissima maiestatis intuitu simul omnia comprehendit, neque hoc confusum atque inexplicatè, sed omnia discernit, ac iuxta proprietatem suam quaque distinguit.*

SECTIO II.

Quodnam sit obiectum Scientiæ Diuinæ, seu quasnam res Deus cognoscat.

Certum est 1. Deum se per suam essentiam perfectissime intelligere & cognoscere. *Quæ sunt Dei* (inquit Apostolus 1. Cor. 2.) *nemo cognouit, nisi Spiritus Dei, qui in ipso est.* Et certè, si Deus aliquid intelligit & cognoscit, vt certissimum est, nullum excellentius nec dignius habere potest obiectum intelligentiæ ac cognitionis suæ quam seipsum, vt per se patet.

Certum est 2. Deum se non solum perfectissime intelligere, sed etiam comprehendere. Id patet ex citato Apostoli loco, ubi dicitur, quod *Spiritus Dei scrutatur omnia, etiam profunda Dei.* Id etiam probat S. Thom. 1. p. q. 14. a. 3. ex eo quod Deus tam perfecte cognoscit se ipsum, quam est in se cognoscibilis; quia tanta est virtus Dei in cogno-